

Dosarul nr.3ra-1394/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: N.Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Mihail Parasca împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Parasca și a fost menținută hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2018 Mihail Parasca a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decizia irevocabilă din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă acțiunea sa depusă împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea autorității publice de a-l asigura pe el și membrii familiei sale cu spațiu locativ.

Ulterior, în temeiul acestei decizii irevocabile a prezentat documentul executoriu executorului judecătoresc pentru executare, însă în termen de 6 luni de către pârât nu a fost executat, fapt ce l-a impus să depună o plângere Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Drept rezultat, prin hotărârea din 10 februarie 2015 a Curții Europene a Drepturilor Omului, (cererea nr. 17 986/09, Parasca vs. Moldova) s-a admis parțial plângerea înaintată, fiind constatată încălcarea de către Republica Moldova a articolului 6 § 1 al Convenției, precum și Articolul 1 al Protocolului Adițional nr. 1 al Convenției prin neasigurarea sa cu spațiu locativ. S-a încasat de la statul pârât - Republica Moldova în beneficiul reclamantului suma de 12750 euro în calitate de prejudiciu material legat de chiria apartamentului

pentru perioada: 10.11.2008 – 10.02.2013, prejudiciul moral în sumă de 3 600 euro și suma de 300 euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

A subliniat că nici după pronunțarea hotărârii de către CtEDO nu a fost asigurat cu spațiu locativ, ca urmare a informat Comitetul de Miniștri despre faptul că Hotărârea CtEDO din 10 februarie 2015 până în prezent nu a fost executată, însă fără careva rezultat.

Reclamantul a specificat că a adresat Consiliului municipal Chișinău mai multe cereri, prin care a solicitat asigurarea cu spațiu locativ, însă de fiecare dată i s-a refuzat din motivul lipsei fondului locativ. Urmare acesteia, la 18 noiembrie 2016 a depus o cerere, prin care a solicitat schimbarea modului de executare a deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, din asigurarea cu spațiu locativ, prin încasarea de la pârâțul Consiliul municipal Chișinău în beneficiul său a sumei de 50 000 euro - prețul de piață al unui apartament cu trei odăi.

Prin încheierea din 21 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru menționată prin decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cererea a fost respinsă, soluția instanței de judecată fiind întemeiată pe faptul că, schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești irevocabile ar duce la schimbarea în esență a obiectului acestuia, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art. 249 CPC, care direct indică, că după pronunțarea hotărârii, instanța care a adoptat-o nu este în drept să o anuleze și nici să o modifice.

A menționat că Consiliul municipal Chișinău dispune de spațiu locativ, dar intenționat nu-l asigură, or, mai multor persoane, care ca și dânsul au dispus de hotărâri judecătorești irevocabile privind asigurarea cu spațiu locativ, pârâțul a compensat asigurarea cu spațiu locativ, prin achitarea contravalorii apartamentelor.

În acest context a invocat că, prin Dispoziția nr. 365-d din 13 mai 2015 a Primarului general al municipiului Chișinău, dnei Reveca Popova i-a fost repartizat apartamentul cu trei odăi nr. 201 de pe str. xxxx, mun. xxxx, iar prin Dispoziția nr.367-d din 13 mai 2015, dnei Angela Lubaș i-a fost repartizat apartamentul cu trei odăi de pe str. xxxx, mun. xxxx.

Astfel, din aceste două dispoziții ale Primarului general al Primăriei mun. Chișinău rezultă că pârâțul dispune de spații locative libere, dar intenționat nu execută hotărârea judecătorească irevocabilă în privința asigurării sale cu spațiu locativ.

Prin scrisoarea nr. 02-116/5742 din 10 august 2016, Primăria mun. Chișinău a informat executorul judecătoresc Roman Talmaci că prin Dispoziția nr. 883-d din 17 august 2012 cu privire la executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 12-1004/08 din 21 iulie 2008, a fost asigurat cu spațiu locativ Iurie Bolocan, iar cu creditorii Mihail Buruian, Gheorghe Stratan, Marin Croitoru, Vasile Verdeș s-au încheiat tranzacții de împăcare. Conform tranzacțiilor, creditorilor le-au fost transferați bani în anul 2012, astfel fiind executate integral documentele executorii.

Prin scrisoarea nr. 02-116/5742 din 30 septembrie 2016, Primăria mun. Chișinău a informat executorul judecătoresc Roman Talmaci că a fost perfectat un proiect de dispoziție cu privire la asigurarea cu spațiu locativ a lui Piotr

Petcovici, în scopul executării documentului executoriu nr. 3-1027/09 din 11 iunie 2009, care va fi executată integral. În privința lui Sergiu Negruță, Mihail Buruiian și Anatolie Galben, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a solicitat actele pentru perfectarea proiectului de dispoziție cu privire la executarea hotărârii de judecată. Referitor la creditorul Veaceslav Gopleac, Primăria mun. Chișinău a încheiat o tranzacție de împăcare, astfel fiind executată hotărârea instanței de judecată.

A mai relevat că prin pct. 5 al scrisorii din 15 mai 2014, în cauza Parasca vs Moldova, cererea nr. 17 986/09, Guvernul Republicii Moldova a informat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că pe parcursul anului 2012, 41 de familii au fost asigurate cu locuințe, iar în anul 2013, aproximativ 25 de proceduri de executare au fost finalizate prin atribuirea reclamanților unor daune materiale, adică prin schimbarea modului de executare din asigurarea cu spații locative prin achitarea sumelor bănești, astfel fiind cert că, pârâtul dispune de spații locative libere, însă intenționat nu execută decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 10 octombrie 2008.

Totodată, unora din creditorii, li s-au achitat sume bănești în schimbul asigurării cu spațiu locativ, pe când lui nu i se achită contravaloarea unui apartament cu trei odăi, acționând în mod discriminatoriu.

Urmare a acesteia, la 27 aprilie 2018, a depus o cerere prealabilă pârâtului, prin care a solicitat emiterea actului administrativ, prin care să se dispună asigurarea sa și a familiei sale cu spațiu locativ, în scopul executării deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție sau să se adopte o decizie de a i se achita suma de 50 000 (cincizeci mii) euro - prețul de piață al unui apartament cu trei odăi, în scopul executării aceleiași decizii.

Or, conform Raportului de evaluare din 21 iulie 2016 întocmit de către Centrul Expertize Independente „CEXIN”, costul mediu de piață a unui apartament cu trei odăi cu suprafața de 77,7 m² constituie suma de 1 127 860 lei echivalentul a 51 748 EURO, iar potrivit certificatului nr. 39 din 20 iulie 2016, eliberat de SRL „Glorinal”, prețul de piață al 1 m² de suprafață dintr-un bloc locativ din str. Trandafirilor, 16, mun. Chișinău constituie suma de 650 EURO, iar conform scrisorii de informare eliberată de SRL „PRO IMOBIL GRUP” pentru o perioadă de un an de zile, prețul de piață al unui apartament cu trei odăi în sectoarele Botanica și Telecentru constituie aproximativ suma de 50 000 euro.

Prin scrisoarea nr. P-669/1/18 din 18 mai 2018, pârâtul a refuzat în admiterea cererii prelabile, invocând lipsa spațiului locativ liber.

În opinia sa, instanța de judecată este în drept în scopul executării deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție să oblige Consiliul municipal Chișinău de a emite actul administrativ, prin care să se dispună asigurarea familiei sale cu spațiu locativ sau să emită decizia de a achita suma de 50 000 (cincizeci mii) euro - prețul de piață al unui apartament cu trei odăi, în scopul executării aceleiași decizii.

Mihail Parasca a solicitat obligarea emiterii actului administrativ, prin care să se dispună asigurarea familiei sale cu spațiu locativ, în scopul executării deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție sau să emită decizia

privind achitarea reclamantului prețului de piață al unui apartament cu trei odăi, în suma de 50000 euro - în scopul executării aceleiași decizii.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Parasca a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Mihail Parasca și a fost menținută hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

În consolidarea concluziei enunțate, instanțele de judecată au constatat că omisiunea autorității publice locale de a executa hotărârea judecătorească irevocabilă pronunțată în favoarea reclamantului nu constituie premisă legală de admitere a acțiunii în sensul achitării contravalorii unui apartament cu trei odăi în mun. Chișinău, în scopul executării acestei hotărâri, or, prin decizia din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, pârâtul a fost obligat de a acorda reclamantului spațiu locativ în baza legislației în vigoare, fiind recunoscut dreptul acestuia de a beneficia de o locuință socială în condițiile legii, prin urmare, instanța judecătorească nu a decis să-i acorde reclamantului/apelantului o locuință socială în proprietate, hotărârea judecătorească neexecutată referindu-se doar la asigurarea ultimului cu spațiu locativ în folosință.

Mai mult, pretențiilor formulate la caz sunt asemenea celor expuse în cadrul soluționării cererii privind schimbarea modului de executare a deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, cerințe respinse de instanțele judecătorești, iar conform art. 123 alin. (2) al Codului de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În ceea ce privește solicitarea reclamantului invocată în cererea de chemare în judecată prin care ultimul solicită obligarea Consiliului municipal Chișinău de a emite actul administrativ prin care să se dispună asigurarea familiei sale cu spațiu locativ, în scopul executării deciziei din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, aceasta a fost respinsă, or, însăși hotărârea judecătorească irevocabilă în virtutea legii reprezintă un titlu executoriu ce urmează a fi executat în ordine stabilită de Codul de executare și nu implică necesitatea adoptării încă a unei hotărâri în acest sens.

Circumstanțele enunțate în plus au justificat netemeinicia acțiunii, din care considerent instanțele de judecată au respins-o ca neîntemeiată.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și a hotărârii sus-enunțate, la 31 iulie 2019, Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț, le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că nu este de acord cu poziția instanțelor de judecată

prin care s-a constatat că prin decizia irevocabilă din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, pârâțul Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-l asigure cu spațiu locativ, or pentru a asigura reclamantul cu spațiu locativ, pârâțul-intimat urmează să emită actul administrativ care nu a fost emis, nefiind examinată nici cererea prealabilă.

Prin urmare, obiectul litigiului este altul decât cel examinat prin decizia din 10 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, astfel instanțele de judecată greșit și eronat au interpretat cerințele reclamantului, iar în consecință au adoptat hotărâri nelegitime, care urmează a fi casate de instanța de recurs.

A mai invocat că autoritatea competentă de a examina cererea prealabilă este intimatul Consiliul municipal Chișinău și nicidecum Direcția generală locativ-comunală și amenajare, or, cererea prealabilă a fost depusă anume către Consiliul municipal Chișinău, însă aceasta a fost examinată de șeful Direcției generale locativ-comunale și amenajare, care în opinia sa nu a fost în drept să înlocuiască Consiliul municipal Chișinău și să examineze cererea prealabilă, circumstanță la care instanțele de judecată nu au atras nici o atenție, concluzionând că șeful Direcției generale locativ-comunale și amenajare ar fi fost îndreptățit de a examina cererea prealabilă și de a o respinge în baza Regulamentului aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 56/10 din 10 octombrie 2006. Aceasta deoarece Direcția fiind un organ al administrației publice locale care exercită și îndeplinește politica Consiliului și a Primarului General al mun. Chișinău în domeniul gestionării fondului locativ și serviciilor de întreținere a acestuia, în conformitate cu programul general de activitate și dezvoltarea municipiului.

La fel, nu este de acord nici cu poziția instanțelor de judecată prin care i-a fost respinsă solicitarea privind încasarea în favoarea sa a costului de piață al unui apartament cu trei odăi în mărime de 50 000 euro, deoarece în viziunea instanțelor, există deja o hotărâre judecătorească irevocabilă în acest sens, făcându-se trimitere la încheierea irevocabilă din 21 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca temei de drept invocând prevederile art. 123 alin. (2) CPC.

Or în cazul dat recurentul a înaintat o nouă cerere în instanța de contencios administrativ prin care a solicitat obligarea intimatului de a emite actul administrativ prin care să se dispună încasarea prețului de piață al unui apartament cu trei odăi în sumă de 50 000 euro în locul asigurării cu spațiu locativ, având în vedere faptul, că în alte cazuri similare, unde alte persoane, care ca și dânsul au avut hotărâri judecătorești irevocabile de asigurare cu spațiu locativ, a fost schimbat modul de executare prin încasarea costului de piață al apartamentelor și în acest sens a prezentat instanței de fond copia scrisorii nr. 02-116/5742 din 10.08.2016, copia scrisorii nr. 02-116/5742 din 30.09.2016, precum și copia scrisorii Guvernului Republicii Moldova Curții Europene din 15.05.2014, însă la adoptarea actelor judecătorești contestate cu recurs, instanțele în contradicție cu prevederile art. 130 alin. (4) CPC, nu au dat nici o apreciere acestor înscrisuri.

Ca urmare, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat

superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii.

Prin referința depusă la 3 decembrie 2019, Consiliul municipal Chișinău a solicitat declararea recursului depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț ca inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 31 iulie 2019 de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 mai 2019 și recepționată de către reprezentantul recurentului la 1 iulie 2019.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Mihail Parasca, reprezentat de către avocatul Petru Coșleț, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu